

บทที่ 2

การพัฒนาท้องถิ่นญี่ปุ่นในช่วงปี ค.ศ. 1960-2017

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองอเมริกาเข้าควบคุมประเทศญี่ปุ่น และได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญของอเมริกา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการ จากเดิมเป็นระบบรวมอำนาจกลายเป็นกระจายอำนาจในปี ค.ศ.1946 ผลของความเปลี่ยนแปลงส่งผลถึงรัฐบาลท้องถิ่น ดังเช่นการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด รวมทั้งในปี ค.ศ.1947 ประกาศกฎหมายการปกครองท้องถิ่นตนเอง ชื่อ “The Local Autonomy Law” ซึ่งได้อิทธิพลจากระบบบริหารส่วนท้องถิ่นของอเมริกา (จันทนา, 2543) ในปี ค.ศ. 1965 ประเทศญี่ปุ่นฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว อีกทั้งสิบปีที่ผ่านมา ญี่ปุ่นมีตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอันดับที่ 22 ปี ค.ศ.1980 และปีค.ศ. 1988 อยู่ในอันดับ 3 จากสภาพเศรษฐกิจที่ผ่านมาเรียกว่าเป็นปาฏิหาริย์ซึ่งญี่ปุ่นได้เผชิญหน้ากับวิกฤติเศรษฐกิจ เช่น วิกฤติเศรษฐกิจราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นในปี ค.ศ. 1973 ช่วงปลายปี ค.ศ. 1980 เกิดปรากฏการณ์ค่าเงินเยนสูงขึ้น ทำให้เกิดข้อตกลง Plaza Accord³ และหลังจากนั้นเกิดวิกฤติเศรษฐกิจฟองสบู่แตกในปี ค.ศ. 1990 ประกอบกับวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียปี ค.ศ. 1997 (Egawa, 2557)

การพัฒนาท้องถิ่นญี่ปุ่นจากอดีตยุคเมจิจนถึงโวะเซ ยุคสมัยเมจินั้น รัฐบาลกลางเป็นผู้ควบคุมหลัก และกำหนดการเพาะปลูกสิ่งต่างๆของประชาชนในท้องถิ่น และสมัยโวะเซ มีกลุ่มประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวให้กับท้องถิ่นของตนเองเช่นกัน แต่ทว่าการปกครองเวลาดังกล่าวทำให้การเกษตรและการประมงขึ้นตรงกับรัฐบาลทหาร รวมทั้งเป็นผู้กำหนดกิจกรรมต่างๆในท้องถิ่น อีกทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่รอบนอกนั้นต้องเข้ารับเพื่อเป็นทหารช่วงสงครามโลกครั้งที่สองด้วย (Igusa, 2011) และภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ช่วงแรกรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนสิ่งก่อสร้างพื้นฐานต่างทว่า ภายหลังมาตั้งแต่เศรษฐกิจของญี่ปุ่นเจริญเติบโตขึ้น ประชาชนหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในชนบทได้ย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่ ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในชนบทซบเซา จากเหตุการณ์นี้เองทำให้มีหลาย

³ Plaza Accord คือข้อตกลงระหว่างอเมริกา อังกฤษ เยอรมนี ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนดอลลาร์ให้ลดลง เนื่องจากค่าเงินเยนมีค่าอ่อนมากเมื่อเทียบกับดอลลาร์ อุตสาหกรรมอเมริกาแข่งขันได้ลดลง ส่งผลให้สินค้าญี่ปุ่นติดตลาดจนทำให้อเมริกาเสียดุลการค้า ผลของข้อตกลงทำให้เงินเยนแข็งค่าขึ้น การเจริญทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นลดลง (พีรเดช และ นลิตรา, 2014)

หมู่บ้านได้เริ่มต้นพัฒนาท้องถิ่นจนกระทั่งในปี ค.ศ.1979 มีโครงการ One Village One Product หรือหนึ่งหมู่บ้าน หนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีและประสบความสำเร็จอย่างมาก จนเป็นต้นแบบให้หลายประเทศนำไปปฏิบัติตาม และภายในช่วงปี ค.ศ. 1980 จนถึงปี 2017 การพัฒนาท้องถิ่นโดยประชาชนเริ่มเห็นภาพชัดยิ่งขึ้น และนำรูปแบบต่างๆเข้ามาพัฒนา เช่น การท่องเที่ยว การอาศัยกระแสสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

2.ระบบการปกครองท้องถิ่น

สำหรับโครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่นของญี่ปุ่นตามรัฐธรรมนูญ แยกเป็นสองกลุ่มในปี ค.ศ. 1947 คือ ไม้ใช้เทศบาลและเทศบาล รูปแบบไม้ใช้เทศบาลแบ่งการปกครองออกเป็นจังหวัด ประกอบด้วย มหานครโตเกียว (To, 都) เขตปกครองฮอกไกโด (Dou, 道) เขตปกครองโอซาก้าและเกียวโตแต่ไม่รวมเขตเทศบาล (Fu, 府) จังหวัดต่างๆทั้งหมด 43 จังหวัด (Ken, 県) และรูปแบบเทศบาลนั้นแบ่งออกเป็นเทศบาลนครทั่วไป (Shi, 市) เทศบาลเมือง (Chou, 町) เทศบาลหมู่บ้าน (Son, 村) นอกจากนี้ยังมีเขตปกครองพิเศษของรัฐบาลกลางและองค์กรพัฒนาท้องถิ่น ในส่วนของหน้าที่รัฐบาลท้องถิ่นแบ่งเป็นหน้าที่โดยตรงกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ยกตัวอย่างหน้าที่โดยตรง เช่น สาธารณะสุข สวัสดิการสังคม การศึกษา สิ่งแวดล้อม วิเทศสัมพันธ์ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลกลาง เช่น หน้าที่การตัดสินใจให้ดำเนินการต่างๆด้วยตนเอง และหน้าที่ที่ให้ในฐานะรัฐบาลกลาง ซึ่งคำสั่งนี้มาจากฝ่ายบริหารโดยคิดเป็น 70 – 80% ของหน้าที่รัฐบาลท้องถิ่น เพื่อให้รัฐบาลท้องถิ่นถูกควบคุมจากรัฐบาลกลางมากขึ้น (ปธาน, 2554)

หน้าที่ที่สำคัญของรัฐบาลท้องถิ่นคือ การจัดสรรภาษีให้กับท้องถิ่นรวมถึงงานสนับสนุนด้านการศึกษา ซึ่งการจัดเก็บภาษีนี้นั้นมีเก็บจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้น ซึ่งมีระบบการแบ่งเขตมีส่วนกลางเข้ามาสนับสนุนเรื่องของการเก็บภาษีด้วย และจากโครงสร้างหน้าที่ของรัฐบาลกลาง ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลกลางดังนี้ ประการแรก จากกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ระบุถึงหน้าที่ สิทธิต่างๆให้กับรัฐบาลท้องถิ่นเพื่อจัดการตนเอง ส่งผลให้การบริหารงานของรัฐบาลท้องถิ่นมีขอบเขตที่แยกออกจากรัฐบาลกลางไปด้วย โดยหน้าที่หลักของรัฐบาลกลางคือบริหารประเทศ การทูต การประกันสังคม แจกแจงหน้าที่ย่อยให้รัฐบาลส่วนจังหวัด และท้องถิ่นดูแลจัดการอีก ยกตัวอย่างเช่น หน้าที่ของรัฐบาลกลางเรื่องการศึกษาจัดการเรื่องมหาวิทยาลัย ระดับจังหวัดท้องถิ่นจัดการเรื่องโรงเรียนประถมมัธยม ซึ่งโดยรวมแล้วรัฐบาลกลางจะมีหน้าที่จัดการหน้าที่ในระดับใหญ่ ระดับประเทศ ส่วนในระดับท้องถิ่นเทศบาลจะจัดการหน้าที่ในส่วนย่อย (โกวิทย์, 2551)

ในระบบของการจ่ายภาษีรัฐบาลท้องถิ่นนั้น มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปีค.ศ.1947 ระบุถึงอิสระของการปกครองท้องถิ่นว่ารัฐบาลท้องถิ่นมีอิสระในการจัดการทรัพย์สินของตนเอง นอกจากนี้แล้วยังมีกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายการปกครองท้องถิ่นตนเอง ค.ศ.1947 กฎหมายจัดการการคลังของรัฐบาลท้องถิ่นและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกลาง ค.ศ.1948 และกฎหมายการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค.ศ. 1950 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎเกณฑ์สำคัญของแต่ละท้องถิ่นที่จะนำไปใช้ต่อไป (ศุภสวัสดิ์, 2548) รายได้ของท้องถิ่นในปัจจุบันนั้น มีแหล่งรายได้ที่สำคัญ 6 แหล่ง ได้แก่ ภาษีท้องถิ่น ภาษีอุดหนุนให้แก่ท้องถิ่น ภาษีที่รัฐโอนให้ท้องถิ่น เงินอุดหนุนของรัฐบาลกลาง และแหล่งรายได้อื่นๆ เป็นต้น สำหรับรายได้ของท้องถิ่นที่สำคัญที่สุดนั้น ได้แก่ภาษีในระดับจังหวัดและภาษีในระดับเทศบาล

การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เป็นแหล่งรายได้สำคัญมากกับองค์การปกครองท้องถิ่นของผู้ป็น หากพิจารณาจากสัดส่วนรายได้แล้ว ภาษีท้องถิ่นเป็นแหล่งรวมรายได้ที่สูงที่สุด อีกทั้งภาษีท้องถิ่นยังจัดหาเองโดยไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลางหรือการกู้ยืมใดๆ การจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นสามารถแยกได้เป็น 2 ระดับคือ ภาษีของจังหวัดและภาษีของเทศบาล ยกตัวอย่างเช่น ภาษีที่อยู่อาศัย ภาษีการค้า ภาษีการบริโภคของท้องถิ่น ภาษีอสังหาริมทรัพย์ ภาษีมรดก ภาษีการครองครองรถยนต์ ภาษีเหมืองแร่ การเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดความเป็นอิสระทั้งจากการคลัง และเมื่อคูถึงรายได้ของการเก็บภาษีแล้วมีสัดส่วนถึง 38.90% เมื่อเทียบกับงบประมาณประเทศทั้งหมด นอกจากรายได้จากการเก็บภาษีโดยตรงแล้ว ยังมีภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บและโอนให้แก่ท้องถิ่นเรียกว่า เงินอุดหนุนทั่วไปพิเศษ (Special local grants) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากรัฐบาล (National treasury disbursement) (ยศธร สมศักดิ์ และคณะ, 2561) สำหรับเงินภาษีที่ได้มาองค์กรท้องถิ่นส่วนมากนำไปจัดการด้านสุขภาพ การศึกษา เช่น การสร้างโรงพยาบาล โรงเรียน สวัสดิการประชาชน ในปัจจุบันมีการเก็บภาษีรูปแบบใหม่ที่หันจากท้องถิ่นอื่น สามารถจ่ายภาษีในท้องถิ่นที่ตนเองต้องการจ่ายได้ โดยไม่ได้อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้น และได้ของที่ระลึกในจังหวัดที่ตนเองจ่ายภาษีเป็นการตอบแทน เรียกว่า ภาษีบ้านเกิด (Furusato nousei, ふるさと納税, Hometown tax) เกิดขึ้นในปีค.ศ.2008 ภาษีที่จ่ายไปสามารถขอคืนและหักภาษีประจำท้องถิ่นได้ มีรัฐบาลท้องถิ่นหลายแห่งที่สนับสนุนระบบนี้ เมื่อผู้จ่ายภาษีไป สิ่งที่รัฐบาลท้องถิ่นให้ตอบแทนคือของดีประจำท้องถิ่นเพื่อเป็นการขอบคุณ ทั้งยังสามารถเลือกการใช้งานของภาษี ซึ่งมีเว็บไซต์ที่เปิดบริการอำนวยความสะดวกในการเลือกของขอบคุณที่ต้องการด้วย

2.2.การพัฒนาท้องถิ่น

การรวมกลุ่มของมนุษย์ทำให้เกิดชุมชนท้องถิ่นและเมื่ออาศัยอยู่ร่วมกันแล้วต้องการพัฒนา เพื่อให้พื้นที่ตัวเองอยู่ให้ดีขึ้น อีกทั้งเมื่อได้รับข้อมูลจากภายนอก ทำให้ชุมชนนั้นๆต้องปรับตัวเพื่อให้

เข้ากับสภาพแวดล้อม สำหรับชุมชนท้องถิ่นเล็กๆที่ห่างไกลความเจริญได้อาศัยการปรับตัวจากข่าวสารที่ได้รับ อีกทั้งยังเกิดการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนของตนเองอยู่รอด ซึ่งเกิดมาจากประสบการณ์และความคิดที่สะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน รวมถึงความคิดได้เกิดจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งการพึ่งพาตนเองในชุมชนเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสมและผสมผสานจากภายในชุมชน

การพัฒนาท้องถิ่นในภาษาญี่ปุ่นใช้คำว่า จิกิโอะโคชิ (地域おこし, Chiiki okoshi) หมายถึง การร่วมมือเพื่อสร้างชุมชนและเศรษฐกิจให้ดีขึ้น โดยความสมัครใจของประชาชนในพื้นที่ ปัจจุบันมีการจัดตั้งเป็นกลุ่มองค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO) กลุ่มประชาชน ภาคเอกชน รวมไปถึงนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือดังกล่าวได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากรัฐบาลท้องถิ่นและภาคส่วนอื่นๆของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง สำหรับการพัฒนาท้องถิ่นของญี่ปุ่นรวมถึงการสร้างเมืองและการพัฒนาหมู่บ้าน การเกิดขึ้นของจิกิโอะโคชิหรือการฟื้นฟูท้องถิ่น เนื่องจากในช่วงปี ค.ศ.1970 เป็นช่วงที่ญี่ปุ่นเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วิทยาลัยในท้องถิ่นย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่ เป็นสาเหตุให้เศรษฐกิจภายในท้องถิ่นซบเซา ถัดมาช่วงปีค.ศ.1973 เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันเพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อค่า ในท้องถิ่นยังมีปัญหาสิ่งแวดล้อมที่โรงงานอุตสาหกรรมทิ้งของเสียลงแม่น้ำ ในช่วงเวลานี้เกิดกระแสการฟื้นฟูท้องถิ่น อีกประเด็นที่สำคัญคือรัฐบาลกลางไม่สนใจปัญหาความเดือดร้อนในท้องถิ่น เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการฟื้นฟูท้องถิ่น

หากพิจารณาการปกครองท้องถิ่นของไทยเป็นการปกครองแบบรวมศูนย์กลาง แบ่งเขตการปกครองเป็นจังหวัด เทศบาล ตำบล เขตการปกครองพิเศษ (กรุงเทพฯและพัทยา) มีการแบ่งหน้าที่ไว้ อย่างชัดเจนระหว่างรัฐบาลกลางและท้องถิ่น รัฐบาลกลางมีหน้าที่ดูแลการศึกษา สาธารณสุข การปกครองประเทศ และท้องถิ่นดูแลเรื่องสิ่งก่อสร้างขั้นพื้นฐานในระดับท้องถิ่น การประปา รวมถึงความเป็นอยู่ของประชาชน ทว่าการบริหารท้องถิ่นของประเทศไทยมีอุปสรรคที่สำคัญดังนี้ ประการแรก การถ่ายโอนหน้าที่ให้องค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งการถ่ายโอนหน้าที่ต่างๆนั้นเป็นไปอย่างไร้ระเบียบ รวมทั้งไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประการที่สอง การทับซ้อนของนโยบายในองค์กรส่วนท้องถิ่นที่ต่างแข่งขันกัน อีกทั้งมีปัญหาอื่นๆเช่น การแทรกแซงการทำงานของ รัฐบาล และปัญหาประชาชนในท้องถิ่นไม่ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเอง (โกวิทย์, 2555) และสิ่งที่แตกต่างกันคือระบบการเก็บภาษี การแบ่งโครงสร้างบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีการแยกหน้าที่ของ จังหวัด เทศบาลอย่างชัดเจน ทั้งการจัดเก็บภาษี และหน้าที่ในการดูแลประชาชนจะเทศบาลจะแยกย่อย มากกว่าจังหวัด ซึ่งจังหวัดไม่มีหน้าที่สั่งการเทศบาลได้ นอกจากนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดมาจากการ เลือกตั้งของประชาชน มีวาระ 4 ปี ในขณะที่ประเทศไทยไม่มีการเก็บภาษีท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัด มาจากการแต่งตั้งของส่วนกลาง ทำให้เวลาดำเนินการใดๆขึ้นอยู่กับศูนย์กลางทั้งสิ้น ทว่าของญี่ปุ่น

ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแบบกระจายอำนาจ ยกตัวอย่างเช่นเวลาเกิดเหตุการณ์ใดๆ รัฐบาลท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลประสานงาน ในขณะที่ประเทศไทยต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อส่งศูนย์กลาง

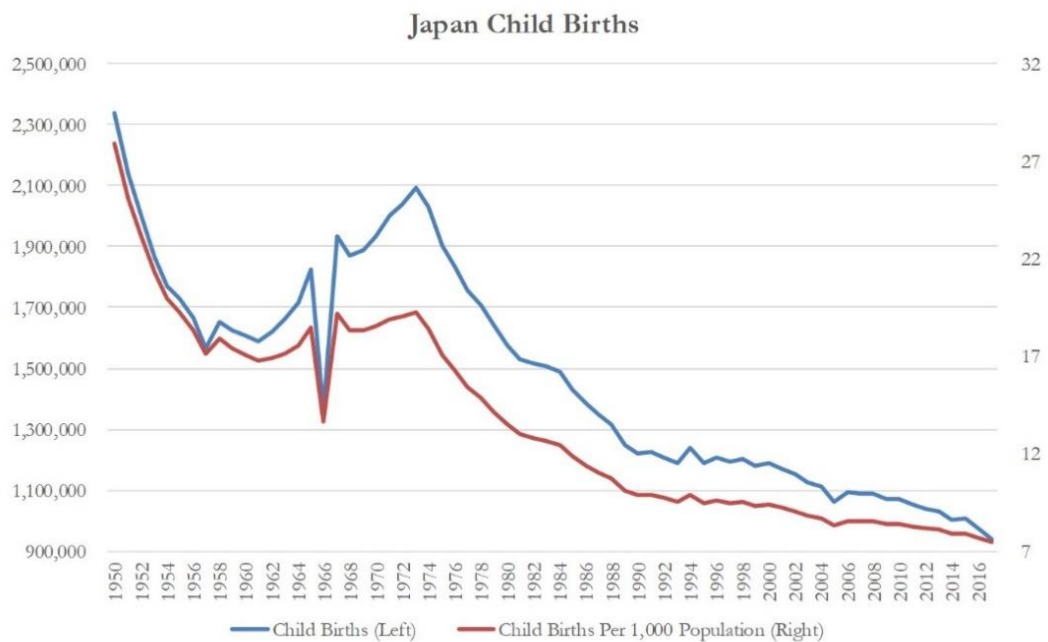
การพัฒนาท้องถิ่นของไทยกับของญี่ปุ่นมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นมีความผูกพันกับที่อยู่ของตนเอง ต้องการทำอะไรบางอย่างเพื่อให้ท้องถิ่นดีขึ้น ในขณะที่ประเทศไทย ประชาชนมีความรู้สึกผูกพันกับท้องถิ่นเช่นเดียวกัน ทว่าเวลาเกิดอะไรบางอย่างไม่ค่อยพบเห็นการเคลื่อนไหวเพื่อท้องถิ่นของตนเองน้อย เนื่องจากการที่ระบบราชการเป็นการรวมศูนย์อำนาจ นั้นหมายความว่ารัฐบาลกลางเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด หากเกิดเหตุใดๆขึ้นมารัฐบาลกลางจะเข้ามาช่วยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผู้วิจัยคาดว่าทำให้คนในท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้น ไม่ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองในการเรียกร้อง หรือทำการบางอย่างเพื่อท้องถิ่นเพราะรอความช่วยเหลือจากภายนอกก่อน ซึ่งสืบเนื่องจากข้างต้นที่ระบุว่า การดำเนินการใดๆขึ้นอยู่กับศูนย์กลาง

2.3.การพัฒนาท้องถิ่นญี่ปุ่นช่วงปี ค.ศ. 1950 – 1970

ค.ศ. 1950 – 1970 เป็นช่วงที่ญี่ปุ่นมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมด้านอุตสาหกรรม นโยบายการปกครองท้องถิ่น รัฐบาลได้ลงทุนตั้งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เกิดปัญหาการพัฒนาที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมทำให้ประชาชนในภาคท้องถิ่นเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลกลาง กลางทศวรรษ 1960 เกิดยุคเบบี้บูมและเกิดมนุษย์เงินเดือน ประชากรในท้องถิ่นต้องทำงานในเมืองใหญ่ละทิ้งบ้านเกิดของตนเอง ส่งผลให้ประชากรในท้องถิ่นลดลงเกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ การเจริญเติบโตกระจุกตัวอยู่ในเมืองใหญ่ ส่งผลกระทบกับท้องถิ่นโดยตรงและมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น การไม่มีคูครองของผู้ที่อาศัยอยู่ในชนบท เป็นต้น จากปัญหาข้างต้นนี้ ได้เกิดกระแสการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น (ณรงค์ศักดิ์, 2551)

สำหรับปัญหาการลดลงของประชากรเริ่มเกิดขึ้นช่วงปี ค.ศ.1970 หากดูจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัวแล้ว ปี ค.ศ.1965 เกิดครอบครัวสมัยใหม่ซึ่งเป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยวอีกทั้งจำนวนประชากรลดลง ในอดีตครอบครัวที่มีสมาชิกตั้งแต่สองคนขึ้นไปจะมีจำนวนมากที่สุด แต่ในปัจจุบันเป็นครอบครัวที่อาศัยอยู่คนเดียวมากที่สุด นอกจากนี้ครอบครัวเดี่ยวที่เป็นผู้สูงอายุยังเพิ่มขึ้นเพิ่มจำนวนจาก 20% ในปี ค.ศ. 1980 และในปี ค.ศ. 2010 เพิ่มขึ้นเป็น 29% สิ่งที่ทำให้เห็นแนวโน้มของประชากรลดลงคือ จากการสำรวจสำมะโนครัวในปี ค.ศ. 2010 รูปแบบครอบครัวเดี่ยวที่มีสมาชิกคนเดียวเพิ่มขึ้นจนกลายเป็นครอบครัวที่มีจำนวนมากที่สุดในญี่ปุ่น และครอบครัวเดี่ยวที่มีสมาชิกเป็นผู้สูงอายุคนเดียวเพิ่มขึ้นเช่นกัน สำหรับครอบครัวที่มีสมาชิกพ่อแม่ลูกลดลงเป็นครอบครัวที่มีเพียงสามีภรรยาเท่านั้น (ซาโด้, 2557) เมื่อดูจากสภาพสังคมแล้ว อัตราการเกิดของประชากรในช่วงปี

ค.ศ.1966 นั้นมีจำนวนที่ลดลง และกลับเพิ่มขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1970-1972 เนื่องจากเป็นยุคที่เศรษฐกิจเจริญเติบโตทำให้ต้องหาแรงงานมาเพื่อรองรับการผลิตที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ประชากรมีอัตราการเกิดเพิ่มขึ้น ต่อมาในปีค.ศ.1974 อัตราการเกิดของประชากรเริ่มลดลง และในปีต่อๆมาได้ลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน หากพิจารณาจากกราฟที่ 2.1 แล้ว ในปี ค.ศ.1965-1973 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นมีการเจริญเติบโตอย่างมาก ทำให้ในช่วงเวลาดังกล่าวมีอัตราการเกิดที่เพิ่มสูงขึ้นเพื่อรองรับเป็นแรงงาน จากอัตราการเกิดส่งผลกับเศรษฐกิจท้องถิ่นและประชากรวัยหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นอพยพทำงานในเมืองใหญ่ และมีผู้สูงอายุที่เป็นแรงงานสำคัญให้กับท้องถิ่นลดลง จากอัตราการเกิดที่เพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลกับท้องถิ่นโดยตรง เนื่องจากผู้ที่เกิดในช่วงเวลานี้ต้องทำงานในเมืองใหญ่

Source: Japan Ministry of Health, Labor and Welfare, U.S. Census Bureau and Zero Hedge.

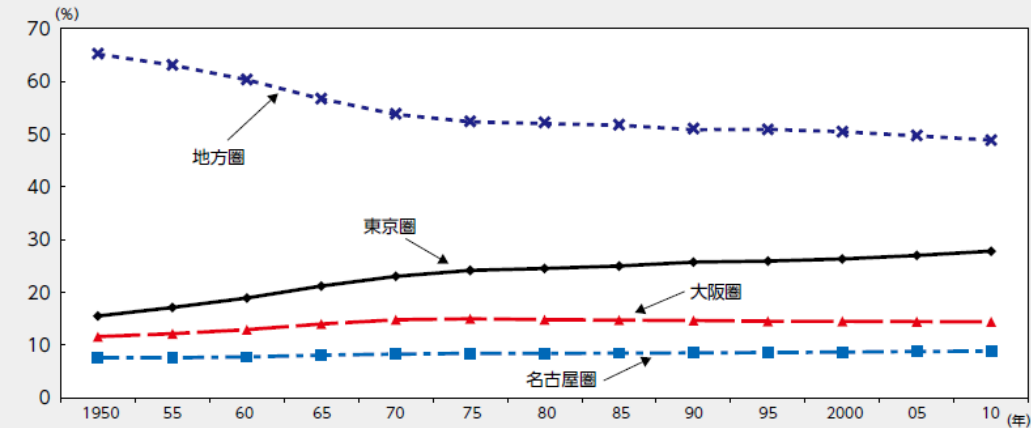
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ที่มา: Zerohedge (2017)
 แผนภาพที่ 2.1 แสดงอัตราการเกิดประชากรญี่ปุ่นตั้งแต่ปี ค.ศ.1950-2016

จากกราฟที่ 2.2 เส้นกราฟบนสุดคือจำนวนผู้อาศัยในท้องถิ่น เส้นที่สองเป็นผู้อาศัยรอบจังหวัดโตเกียว ถัดมาเป็นผู้อาศัยรอบจังหวัด โอซาก้า สุดท้ายเป็นผู้อาศัยในจังหวัดนาโงย่า จากกราฟแสดงให้เห็นถึงอัตราส่วนของประชากรในจังหวัดโตเกียวเพิ่มขึ้นในปีค.ศ.1960 ในทางตรงกันข้ามสัดส่วนประชากรที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นเริ่มมีอัตราลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปีค.ศ.1965 สำหรับผู้อาศัยอยู่ในโอซาก้าและนาโงย่ามีจำนวนที่เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ในปีค.ศ.1975 เป็นปีที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นเจริญเติบโต สังเกตได้ว่ามีผู้อาศัยอยู่รอบๆ โตเกียวและอัตราการเกิดที่เพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้กลุ่มประชากรวัยหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่มีอายุประมาณ 15-17 ที่จับ

การศึกษาภาคบังคับมัธยมต้น เรียกว่า ชูตันชูโชะกุ (集団就職,Shuudanshuushoku) เพื่อต้องการค่าจ้างที่มากกว่าชนบท จากสภาพความเป็นอยู่ที่ไม่ดีในท้องถิ่น จำใจต้องไปทำงานในเมืองใหญ่และนำเงินส่งให้ที่บ้าน สิ่งที่กลุ่มแรงงานนี้ได้เจอนั้นคือการทำอย่างหนักภายใต้สภาพโรงงานอุตสาหกรรมที่ไม่ดี (Katase,2010)

第4-(1)-5図 我が国全体の人口に対して三大都市圏及び地方圏の人口が占める割合の推移

○ 東京圏の人口が我が国全体の人口に占める割合は、1970年以降も緩やかに上昇しており、現在では3割近くを占めるに至っている。

資料出所 総務省統計局「国勢調査」をもとに厚生労働省労働政策担当参事官室にて作成
 (注) 東京圏は埼玉県、千葉県、東京都、神奈川県、1都3県、名古屋圏は岐阜県、愛知県、三重県の3県、大阪圏は京都府、大阪府、兵庫県、奈良県の2府2県で構成。地方圏は、大都市圏を構成する1都2府8県を除く、36道県で構成。

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ

แผนภาพที่ 2.2. การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนประชากรในเขตโตเกียว โอซาก้าและนาโกย่า ต่อประชากรท้องถิ่น ในช่วงปี ค.ศ.1950-2010

เศรษฐกิจในเมืองใหญ่โต กลุ่มคนหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นได้ย้ายไปทำงานต่างเมือง ส่งผลให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นซบเซา จากสภาพนี้ทำให้ประชากรท้องถิ่นออกมาเคลื่อนไหวฟื้นฟูท้องถิ่นด้วยตัวเอง ด้วยเหตุภายในท้องถิ่นขาดสภาพคล่องทางการเงิน เกิดแนวทางจัดการบริหารฟื้นฟูเมือง เริ่มจากทศวรรษที่ 1960 ซึ่งเริ่มจากหมู่บ้านอายะ ในจังหวัดมิยาซากิ ภายในชุมชนเศรษฐกิจไม่ดี จนประชาชนในหมู่บ้านต้องหาวิธีฟื้นฟูหมู่บ้านของตัวเอง โดยนำสัมมูลแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น น้ำส้ม เพื่อส่งออกสร้างรายได้ในท้องถิ่น (ประศาสน์, 2557)

จากสภาพความซบเซาในท้องถิ่นทำให้ในปี ค.ศ. 1979 รัฐบาลท้องถิ่นในจังหวัดโออิตะได้ใช้แนวคิดหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Village One Product ,一村一品, Isson Ippin) เพื่อฟื้นฟูเมือง ซึ่งถือเป็นจังหวัดแรกเริ่มต้นเคลื่อนไหวพัฒนาท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในช่วงเวลาดังกล่าว

(Igusa, 2011) ผู้ริเริ่มโครงการนี้คือนายมัตซึอิระซึ่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้น ผลที่ตามมาคือประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ประชากรในโออิตะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มขึ้น สำหรับโครงการOVOP มีแนวคิดดังนี้ ประการแรก การพึ่งพาตนเอง ประการที่สอง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และประการที่สาม การทำเพื่อท้องถิ่นแต่ปฏิบัติอย่างสากล (thinking locally but acting globally) จากโครงการนี้ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นสามารถพึ่งพาตนเองและยังสามารถคิดค้นสิ่งใหม่ๆที่เป็นผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ (Yoopin, 2011) ความสำเร็จของโครงการ OVOP ทำให้จังหวัดอื่นนำไปปฏิบัติตามและหลายประเทศให้ความสนใจกับโครงการนี้ อีกทั้งรัฐบาลท้องถิ่นของโออิตะได้ก่อตั้งหน่วยงานในชื่อ “Oita OVOP 21 Promotion Council” และโครงการ “OVOP 21 Connecting the world”⁴ เพื่อให้ความรู้คำแนะนำกับประเทศที่สนใจในแนวคิด OVOP ส่งผลหลายประเทศนำแนวคิดนี้ไปใช้ ประเทศไทยเองเช่นกัน มีชื่อโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product) จากกรณีของจังหวัดโออิตะนั้นได้ใช้แนวคิดการสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่น นำอัตลักษณ์ท้องถิ่นให้เป็นจุดขาย นอกจากจะเป็นในรูปแบบของสินค้าแล้ว ยังเป็นในรูปแบบของการท่องเที่ยว ประเพณี และเทศกาล ซึ่งมีการนำมาใช้และเกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจจำนวนมาก

จากสภาวะเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดผลกระทบทั้งปัญหาสังคมที่ประชากรอพยพรวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการในการผลิต ทำให้ปัญหาสังคมลามถึงปัญหาด้านประชากรที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นลดลง ส่งผลไม่มีประชากรทำงานในภาคการเกษตรท้องถิ่น เศรษฐกิจซบเซา รัฐบาลในท้องถิ่นต่างหาหนทางเพื่อทำให้เจริญขึ้น และได้อาศัยความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น แรงผลักดันจากสภาพภายในชุมชนที่ไม่มีการพัฒนา เกิดการพัฒนาในที่สุดดังเช่นการพัฒนาท้องถิ่นโครงการ OVOP ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐบาลที่จุดประกายแนวคิดในการนำของขึ้นชื่อแต่ละพื้นที่มาต่อยอด และการสนับสนุนการเคลื่อนไหวโดยรัฐบาลท้องถิ่น กลุ่มที่เคลื่อนไหวที่พัฒนาในระดับท้องถิ่นชุมชนเล็กๆนำไปสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค นอกจากนี้ในช่วงทศวรรษปี 1980 เริ่มเกิดกลุ่มเคลื่อนไหวการพัฒนาท้องถิ่น (movement spring up) ตามจังหวัด โออิตะเป็นจำนวนมาก เช่นจังหวัดมิยาซากิ จังหวัดฮิโรชิม่า รวมถึงจังหวัดคุมาโมโตะในชื่อการเคลื่อนไหวที่เรียกว่า Nihon-ichi-zukuri (Igusa, 2011) และส่งผลให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่แข่งขันกันระหว่างเมือง เช่นการพัฒนาเศรษฐกิจที่อาศัยการท่องเที่ยว และสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อการเคลื่อนไหวของประชาชนที่สนับสนุนโดยรัฐบาลท้องถิ่น

⁴ OVOP 21 Connecting the world เป็นองค์กรที่รัฐบาลของจังหวัดโออิตะก่อตั้ง เพื่อให้คำแนะนำ ส่งเสริม ให้ความรู้ ในแต่ละประเทศที่ต้องการจัดทำโครงการที่คล้ายคลึงกับโครงการ OVOP (ณรงค์ศักดิ์, 2551)

2.4.การพัฒนาท้องถิ่นญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1980-2017

ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา เริ่มมีการเคลื่อนไหวที่เห็นได้ชัดของประชาชนในท้องถิ่น ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ได้จัดทำกรวางแผนและการจัดการชุมชน หรือมาจิซึคิริ (まちづくり, Machizukuri) (นิรมล, 2013) ความหมายของมาจิซึคิริ เป็นคำที่มาจากภาษาญี่ปุ่น คำว่า Machi ที่แปลว่าเมือง และ ซึคิริ หมายถึงสร้าง หากแปลตรงตัวได้ความหมายว่าการสร้างเมือง แต่มาจิซึคิรินั้นมีความหมายมากกว่าการสร้างเมือง การวางผังเมือง แต่รวมไปถึงวัฒนธรรม ชุมความเชื่อในสังคมที่ประยุกต์ให้เข้ากับสถานที่นั้นๆแต่ยังคงลักษณะเดิมไว้ และการใช้มรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้ว สร้างสรรค์เป็นสิ่งใหม่ (พีธากร, 2556) แบ่งเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสามระดับคือ ระดับที่หนึ่งการจัดตั้งสมาคมละแวกบ้าน มาจากการรวมตัวของประชาชนในแต่ละบ้าน อีกทั้งยังมีการก่อตั้งทั่วประเทศญี่ปุ่น ระดับที่สอง กรรมการพัฒนาชุมชน เปิดกว้างให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่งจากคณะกรรมการพัฒนาชุมชนนี้เองทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดการวางผัง โดยชุมชนและกระแสการเคลื่อนไหวของประชาชนช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 มาจนถึงปัจจุบัน ระดับที่สาม องค์กรไม่แสวงหากำไร (NPO) มีกฎหมายที่เอื้อต่อการจัดตั้ง องค์กร อีกทั้งยังเป็นองค์กรที่อาศัยความสมัครใจของผู้ที่ไม่ได้อยู่ในชุมชนนั้นๆด้วย

โดยสรุปแล้ว การจัดตั้งสมาคมละแวกบ้านในระดับแรกที่กล่าวไปในข้างต้นนั้น ยังมีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาชุมชน ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาชุมชนนี้เป็นผลมาจากระบบการวางผังเฉพาะพื้นที่ ของกฎหมายผังเมือง (District Planning System) ในปี ค.ศ. 1980 (นิรมล, 2013) ที่โอนอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่นสามารถจัดการผังเฉพาะที่ เพื่อตอบสนองกับความต้องการพิเศษ เช่น ย่านประวัติศาสตร์ พื้นที่ในย่านเมืองเก่าที่มีอายุเก่าแก่ รวมทั้งมีข้อกำหนดการจำกัดความสูงของอาคาร รายละเอียดสิ่งก่อสร้าง ซึ่งข้อบังคับมีกฎระเบียบที่ประชาชนในเมืองยอมรับร้อยละ 90 อีกทั้งภายในกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้รัฐบาลท้องถิ่นออกเทศบัญญัติว่าด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน (Machizukuri Ordinances) เพื่อกำหนดขอบเขตการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และคณะกรรมการชุมชนจะได้รับรองสถานะจากนายกเทศมนตรีให้เป็นผู้จัดทำผังพัฒนาชุมชน และต้องนำเสนอรัฐบาลท้องถิ่นเป็นระยะ นอกจากนี้รัฐบาลท้องถิ่นยังต้องสนับสนุนให้ความช่วยเหลือต่างๆ เช่น หาผู้เชี่ยวชาญทำงานกับคณะกรรมการ ผลจากกระแสดังกล่าวนี้ทำให้ในช่วงปีทศวรรษที่ 20 มีการจัดตั้งเครือข่าย เช่น ในปี ค.ศ.2005 กลุ่มพัฒนาชุมชน NPO ของย่านยานากะ (谷中, Yanaka) จังหวัดโตเกียวเพื่อฟื้นฟูเมืองเพื่อรักษาบ้านเมือง ภายในกลุ่มดังกล่าวมีคนในชุมชนที่เป็นทั้งชาวบ้านและนักวิชาการ เช่น อาจารย์ชิซึฮาร่า อากิโกะ ซึ่งก่อนหน้านี้อได้เข้ามาทำวิทยานิพนธ์ในย่านยานากะ จนทำให้เกิดความคุ้นเคยและสัมผัสได้ถึงเสน่ห์ในชุมชนนี้ สำหรับภายในชุมชนย่านยานากะนั้นเป็นย่าน

ชุมชนเก่าแก่ตั้งแต่สมัยเอโดะ การตั้งเมืองสมัยก่อนนั้นเอาบ้านล้อมวัด แต่หันหลังบ้านเข้าสู่วัด นอกจากนี้เคยเป็นที่อยู่ของช่างและพ่อค้า ปัจจุบันกลายเป็นร้านค้า ตลาดโบราณ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ สถานที่ถ่ายภาพและห้องจัดแสดงภาพ อีกทั้งย่านยานาคะยังคงสถาปัตยกรรมในรูปแบบเดิมไว้เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามา เช่น กรณีการปรับปรุงแบบหอพักใหม่ จากเดิมที่มี 12 ชั้น ไม่กลมกลืนกับภูมิทัศน์ของเมืองและในที่สุดก็สามารถปรับได้ (พิกุล, 2556)

ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นพัฒนาชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ทำให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกันและการจัดตั้งศูนย์ประสานความร่วมมือของโตเกียว มีบทบาทให้ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน และสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประชาชน หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มองค์กรไม่แสวงหากำไรเข้ามาด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการผลักดันนโยบายเชิงท้องถิ่น จากกรณีศึกษาเมืองคาวาโกเอะ จังหวัดไซตามะ ประชาชนในเมืองเริ่มเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์เมืองตั้งแต่เมืองเริ่มอนุรักษ์ท้องถิ่น ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น เกิดแรงจูงใจในการอนุรักษ์บ้าง มีผลตอบรับในเชิงบวก เช่น เมืองมีชื่อเสียง อีกทั้งยังเป็นเมืองที่พระราชาราชจากสวีเดน และจักรพรรดิญี่ปุ่น เคยเสด็จมาเยือนเมืองนี้ด้วย (พีธากร, 2556)

การพัฒนาท้องถิ่นจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ในระยะแรกเป็นการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจที่เน้นโรงงานอุตสาหกรรม ลังก่อสร้างพื้นฐาน ยังไม่มีบทบาทของเอกชนมากนัก ทว่าภายหลังจากที่เอกชนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้ ทำให้มีความหลากหลายของการพัฒนามากขึ้น เช่น การนำกระแสสังคมที่เกิดขึ้นมารวมเข้ากับการท่องเที่ยว อีกทั้งรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนไป จากเดิมเพื่อเยี่ยมชมสถานที่เพียงอย่างเดียว ปัจจุบันมีการท่องเที่ยวหลายรูปแบบ การท่องเที่ยวเชิงเนื้อหา เพื่อตามรอยสถานที่จริงที่ถูกใช้ในภาพยนตร์และละคร การทำงานร่วมกันระหว่างบริษัทธุรกิจและการท่องเที่ยว เป็นต้น (観光Re:デザイン) ทำให้แต่ละจังหวัดท้องถิ่นได้แข่งขันกันเพื่อคิดค้นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นผลดีในต่อนักท่องเที่ยวที่ได้สัมผัสการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ และต่อท้องถิ่นที่ทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น

สรุป

จากสถานการณ์ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากภายนอก นับตั้งแต่เหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่สองไปจนถึงเรื่องของเศรษฐกิจในท้องถิ่น เมื่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นเจริญเติบโตตามกระแสโลกาภิวัตน์จากภายนอกแล้ว ทำให้ประเทศพัฒนายิ่งขึ้น ส่งผลถึงจังหวัดใหญ่ๆ เกิดงานทำ ประชากรวัยหนุ่มสาวที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นย้ายไปทำงานในเมืองใหญ่ ส่งผลท้องถิ่นขาดแรงงานที่จะเข้ามาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น แต่ละท้องถิ่นต่างพยายามหาวิธีเพื่อให้

เศรษฐกิจในบ้านเกิดของตนเองกลับมาดีขึ้น ทั้งการนำสัมปยุตมาแปรรูป จนถึงโครงการOVOPซึ่งเกิด กระแสการฟื้นฟูท้องถิ่นขึ้น

ภายหลังมาเกิดกฎหมายผังเมือง ซึ่งในระยะแรกมีจุดประสงค์เพื่อโอนอำนาจการจัดการผัง เฉพาะที่ในท้องถิ่น ทำให้รัฐบาลท้องถิ่นสามารถดูแลจัดการความสูงของอาคารได้ ในกฎหมายผัง เมืองยังมีเทศบัญญัติว่าด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน สิ่งนี้เองทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนใน ท้องถิ่นเกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งองค์กรเอกชนไม่แสวงหากำไร กลุ่มภาคธุรกิจ เนื่องจากในช่วงเกิด กระแสของโครงการหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ไม่มีข้อกำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชนใน ท้องถิ่น ได้อย่างเต็มที่ อาจเป็นเพียงกลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบได้ออกมาเคลื่อนไหวร่วมกับ รัฐบาล ยังไม่เห็นบทบาทของประชาชนที่ชัดเจนเท่าที่ควร เนื่องจากหากประชาชนออกมา เคลื่อนไหวเป็นในนามของรัฐบาลท้องถิ่นเช่นกัน และการออกมาเคลื่อนไหวยังเกี่ยวข้องกับการลดลง ของประชากร เนื่องจากขาดแรงงานเพื่อไปทำงาน เมื่อรวมกับเหตุที่วัยรุ่นหนุ่มสาวย้ายไปทำงานในเมือง ยิ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจท้องถิ่นซบเซา เมื่อประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ได้ ทำให้มีองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร กลุ่มภาคธุรกิจที่จัดขึ้นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กลุ่ม อาสาสมัครเกิดขึ้นจำนวนมาก ในส่วนของ NPO นอกเหนือจากการพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ โดยตรงแล้ว ยังเกิดองค์กรรูปแบบใหม่ขึ้นมา อาทิการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือชาวต่างชาติ ช่วยเหลือด้านภัยพิบัติ องค์กรการท่องเที่ยวและช่วยเหลือสัตว์ รวมทั้งการนำกระแสนิยมในสังคมที่ เกิดขึ้นในปัจจุบันรวมกัน เพื่อดึงลูกค้าท่องเที่ยว และนำเงินที่ได้จากนักท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งโดยมากเป็นเอกชนที่ใช้กระแสความนิยมในสังคมเพื่อดึงลูกค้าท่องเที่ยว กระแสนิยมเลี้ยงแมวที่ เกิดขึ้นในปัจจุบัน มีหน่วยงานเอกชนจำนวนมากที่นำแมวดึงลูกค้าท่องเที่ยว ทั้งการจัดเทศกาลแมว การใส่ชุดแมวเดินขบวน การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีแมวของจังหวัดโอกินาว่าเพื่อนำเงินมาช่วยเหลือ แมวจรจัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved